

[Clausager.]

og gav Besked. Han talte ved et Møde i „Gimle“ den 22. om Aftenen samme Dag, da Statsministeren udtalte sig til Bladene, og dør fortalte han ogsaa, at skjulte Kræfter var i Virksomhed for at forhindre Konverteringen, og denne Gang som saa ofte før strandede Konverteringen paa Modstand fra Sparekasserne. Og anden Dagen efter ved et Møde i Køge var Indenrigsministeren fremme og nævnte en bestemt Mand inden for Sparekasserne, den samme, hvis Navn er nævnt før, som havende to Ansigter, altsaa spillende et Dobbeltspil, og Ministeren talte om, at det var snart paa Tide at feje Spindelvævet ud af Krogene.

Jeg tror, den højtærede Indenrigsminister skulde indskrænke sig til at tage sit Nederlag sammen med Udvalget, som til Trods for Nederlaget var villigt til at hjælpe ham, skulde have taget det, før han rejste ud i Landet og aldeles overfladisk og urigtigt lagde Skylden dels paa Sparekasserne, dels paa Venstre, dels paa en enkelt Mand inden for Venstrepartiet. Det er ikke noget smukt Træk i Indenrigsministerens Karakterbog, men saaledes har han villet have det.

Men der var mange andre Ting i Vejen, og der er ikke saa forfærdelig mange, der kender dem. Ministrene kendte, efter hvad de sagde, ikke det Grundlag, som Bankerne havde udarbejdet og lagt frem til Forhandling med Sparekasserne. Men deri stod der Betingelser af saa dybtgaaende politisk Natur og Art, at Sagen slet ikke vilde være klaret, selv om Sparekasserne havde tiltraadt Bankernes Forslag; for saa vilde det blive Rigsdag og Regering, som maatte overveje, om de kunde tage de Betingelser, der forelaa. De er delvis kommet offentligt frem siden, men, som sagt, da vi havde Statsministeren og Indenrigsministeren i Udvalget, erklærede de begge, at de kendte intet til dem. Siden har jeg faaet at vide, at Statsministeren dog mundtligt er blevet gjort opmærksom paa dem af Sparekasserne: Repræsentanters Formand, men det maa han formodentlig have glemt — man kan vel ikke heller forlange, at han skal huske alt, hvad han faar forelagt.

Det var Betingelser, der ikke var saa ganske lette at komme uden om; men det er rigtigt nok, at Sparekasserne efter fornøden Overvejelse og Forhandling indbyrdes vedtog at afslaa at gaa ind som direkte Deltager i Garantien, det mener de strider imod Sparekasselovens § 1. Men de tilbød at støtte Konverteringen paa anden Maade, nemlig ved at afstive Obligationskurserne,

idet de tilbød at købe Obligationer for en væsentlig Del af den eventuelle Stigning, der maatte finde Sted i Indskud; de har selv antydnet Halvdelen, de har senere tilbudt at forhøje det især ved at tage de Renter, hvormed Indskuddene vokser, med; og endelig har de tilbudt det paa den Maade, at enhver Sparekasse, der har Indskudsforhøjelse, køber Obligationer, uanset om en anden Sparekasse har en Indskudsformindskelse; det var altsaa ikke Gennemsnittet, der var Tale om, og derved vilde det komme til at virke mere.

Dette tilbød Sparekasserne. Men det mente Bankerne ikke var tilfredsstillende, og de erklærede saa kort og godt, at de ikke kunde have med det at gøre. Paa Grundlag heraf erklærer begge Ministrene; at Sparekasserne er Skyld i, at Konverteringen er strandet. Men det er de nu ikke. Jeg tror nu, at hvis man vil søge Skylden et bestemt Sted, maa man søge den andre Steder.

Der kom for Resten for ikke længe siden en Meddelelse fra Nationalbanken om, at man nu blev nødt til delvis at standse Byggeriet, Importreguleringen var ikke nok til at fremkalde den tilstrækkelige Virkning, man kom maaske til at foretage Kreditindskrænkninger eller Diskontoforhøjelser. Det er den Slags Ting, som nok kan hemme Arbejdet for en Konvertering; det kan nok have sine Følger. Men i det hele taget mener jeg, at det er urigtigt saadan ganske ligetil og overfladisk at lægge Skylden paa den Part, der ikke kunde deltage i den direkte Garanti, men som nok vilde deltage paa anden Maade. Og naar tilmed Bankerne, som skulde overtage Garantien, har stillet saa mange Betingelser, som Ministeriet ikke kendte, og som Sparekasserne ikke udtalte sig om, saa siger jeg, at man er ikke saa hurtig færdig med at dele Sol og Vind lige og bestemme, hvor Skylden ligger eller ikke ligger.

Men det strandede altsaa, og det er beklageligt, thi jeg mener, at en Konvertering er den naturlige Følge af Renteloven af 1. Maj 1933. Det kan man ikke være i Tvivl om. Der er formodentlig ingen, der vil mene, at man vedtog denne Lov, som sænkede Indlaansrenten i Banker og Sparekasser til 3 pCt. eller paa Opsigelse $3\frac{1}{2}$ pCt., fordi man havde Lyst til at plukke dem, nej, det gjorde man for at berede Vejen for Konverteringen. Naar man ser paa selve Nedsættelsen, saa betyder den nok en Renteløstelse for visse, og det er heller ikke saa faa Penge, det drejer sig om, men det er for lidt at blive staaende ved det, man maa